

Sygn. akt I CSK 2616/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa M. spółce akcyjnej w W.

przeciwko W. P. i Z. P.

o ustalenie

oraz z powództwa wzajemnego W. P. i Z. P.

przeciwko M. spółce akcyjnej w W.

o nakazanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lipca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych - powodów wzajemnych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanych (powodów wzajemnych) na rzecz powoda (pозwanego wzajemnego) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo M. S.A. w W. przeciwko W. P. i Z. P. o ustalenie, że nie jest obowiązane do wykupu należącej do pozwanych nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr 167, 169/1 i 169/2, położonej w M., opisanej w księdze wieczystej (...), prowadzonej przez Sąd

Rejonowy w O., nakazał M. S.A. w W. wykup powyższej nieruchomości od W. P. i Z. P., za cenę 579 308,79 zł oraz oddalił dalej idące powództwo wzajemne.

Wyrokiem z 9 lipca 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że nakazał M. S.A. w W. wykup od W. P. i Z. P. nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr 167, 169/1 i 169/2, położonej w M., opisanej w księdze wieczystej (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w O., za cenę 114 000 zł oraz oddalił apelację w pozostałym zakresie.

W skardze kasacyjnej pozwani (powodowie wzajemni), jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżących skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia

prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.